

Nārāyaṇāśrama quodam, Nṛsiṅhāśramae discipulo, compositus. Incipit:

मृषा मायाशक्त्या वृत्तमहिमनि ब्रह्मणि परे
जगज्जालं जातं स्फुरति वियतीवोरु नगरं
विरिंचेद्रादित्तिदशनरतियगगतभिदा (i. e. °तिर्यग्ग°)
कुतो नो भूमाहंनिरवधिसदानंदधनचित् १॥
काशते कलितं यस्य पदं वैदिकमस्तकैः
भक्त्य (bhaktyā) मुक्त्यै समीहंतं तं नृसिंहं गुरुं भजे ।
गभीरभावभारेण दुर्वहा *gauravī kritih*
तथापि भेदधिकारसन्क्रियां श्रद्धयारभे । ३

यद्यपि श्रुतिस्मृती[ति] हासपुराणागमैः क्रियासमभिहारेण जगन्निदाने सर्वज्ञे परमात्मनि सजातीयादिसमस्तभेदो निर्दिष्टो निषिद्धश्च यद्यपि चातुर्भवद्विवादायणभगवत्पादादिभिः पूर्वाचार्यैरारंभणाधिकरणादिन्यायतोऽपि भेदसत्ता निरकारि¹ तथापि केचित् स्वोप्प्रेक्षापरिकल्पितपरिभाषिकयुक्तिकलापाकुलीकृतांतःकरणा भेदसत्ता संभावयंतो श्रुत्यादिसिद्धाद्वितीयचिदात्मनि श्रद्धां विभ्रंति अतस्तन्मोहशांतये समस्तभेददुर्निरूपत्वप्रकटनाय ग्रंथमारभमाणस्तत्परिसमाप्त्यादिफलकमीश्वरतत्त्वानुसरणं मंगलं मनसानुष्ठितं शिष्यशिक्षार्थं प्रगटयन् प्रगटविषयादिकं सूचयन् स्मृतवस्तुस्वरूपं सलक्षणप्रमाणं निर्दिशति ॥ *Vedāntetyādinā* ।

Disticho tertio *Bhedadhikkāram* Nṛsiṅhāśramae auctori tribui videmus. Idque eo confirmatur, quod eidem philosopho¹ *Advaitadīpikām* debemus, ejusdem argumenti librum, multo tamen copiosorem, qui eundem Nārāyaṇāśramam interpretem invenit (E. I. H. 106 et 1809).

Haec voluminis pars anno 1655 a Sahasrakiraṇa Vārāṇasīae (विश्वेश्वरराजधान्यां) satis accurate exarata est. (WILSON 449^b.)

557.

Opuscula varia. Lit. Devan. Charta Ind. Foll. 328. Long. 4 $\frac{3}{4}$. Lat. 6 $\frac{1}{2}$. Linn. 8-10. Codex circiter annum 1790 exaratus est.

Foll. 1-68. *Dvādaśamahāvākyaivivaraṇam*, opus a *Vaikuṇṭhapurī*, Gopālae (Madanagopālae) discipulo, scriptum. Incipit: ओं अयं द्वादशमहावाक्यसिद्धांतो लिख्यते ॥ यदज्ञानप्रभावेण दृश्यते सकलं जगत् । यज्ज्ञानाल्लयमायाति तस्मै ज्ञानात्मने नमः ॥ ओं वैकुण्ठपुरी परमहंसपरिव्राजकाचार्य संक्षेपतो वेदांतसूत्रमहावाक्यार्थं प्रकटीकरोति । प्रज्ञारहितसंन्यासिनिमित्तं तदुपकारहेतोः । वार्तिकशास्त्रतदर्थग्रथितं शांतिरसनादकसंज्ञितं निरूपयति । अल्पशास्त्रज्ञवैकुण्ठपुरी यतिधर्मवान् ।

Auctor, qui vulgo *Vishṇupurī* appellatur², sententiarum quatuor प्रज्ञानमानंदं ब्रह्म, अहं ब्रह्मास्मि, तत्त्वमसि, अयमात्मा

ब्रह्म, e quatuor Vedarum Upanishadis desumtarum, vocabula singula capitibus duodecim (siddhānta) ita exposuit, ut dogmata Vedāntica ad sectae Bhāgavatae (Pāncharātrika) superstitiones deflecteret.

Prooemio auctor scholae Vedānticae doctorum seriem tradit: ब्रह्माद्याचार्या आदितः क्रमाद्ब्रह्मण्येते । प्रथमाचार्यो ब्रह्मा । द्वितीयाचार्यो विष्णुः । तृतीयाचार्यो रुद्रः । चतुर्थो वसिष्ठः । पंचमः शक्तिः । षष्ठः पराशरः । सप्तमो व्यासः । अष्टमः शुकः । नवमो *Gauḍaḥ* । daśamo *Govindaḥ* । ekādaśāchāryaḥ *Śankaraḥ* । एत एकादश पूर्वाचार्याः । तन्मध्ये सत्ययुगसंबंध्याचार्यत्वयं । ब्रह्मा विष्णू रुद्रश्चेति । त्रेतायुगसंबंध्याचार्यत्वयं । वसिष्ठः शक्तिः पराशरश्चेति । द्वापरसंबंध्याचार्यो द्वौ । व्यासशुकदेवौ । कलियुगसंबंध्याचार्यत्वयं । गौडगोविंदशंकराचार्यश्चेति । Śankarasya śishyāś chatvāraḥ । *Viśvarūpa-Padmanābha-Trotaka*³ - *Hastāmālakāchāryāḥ* । *Prithvīdharāchāryaḥ* । tasyāpi śishyā daśa । तीर्थाश्रमवनारण्यगिरिपर्वतसागराः । सरस्वती भारती च पुरी नामानि वै दश ॥⁴ पृथ्वीधरादेकादशाचार्यप्रसादात्कलौ संन्यासिप्रवृत्तिः । तत्र दशनामसंन्यासिमध्ये *śrī-Padmanābhapurī* prathamāḥ । *Pūrṇapurī* dvitīyāḥ । *Anantapurī* tṛitīyāḥ । *KRISHNACHETANA-PURĪ* (sic) chaturthāḥ । *Hariharapurī* panchamāḥ । *Gopālapurī* shashṭha इत्यस्तत्संप्रदायप्रवृत्तेः पूर्वाचार्याः । Tachchhishyo *Vaikuṇṭhapurī* कलियुगाचार्यो भवति । *śrī-Madanagopālaprasādān* महावाक्यार्थं संक्षेपेण निरूपयति ॥⁵

I-III. fol. 13^a; IV-VI. fol. 34^b; VII-X. fol. 53^b; XI. XII. fol. 68^b. (WILSON 531^a.)

558.

Foll. 259-286. *Aṣṭāvakraśānhitā*, libellus capita (prakarāṇa) viginti, sive rerum indice addito, viginti unum continens. Incipit: जनक उवाच ॥ कथं ज्ञानमवाप्नोति मुक्तिः केन भविष्यति । वैराग्यं च कथं प्राप्नोति हूहि मम प्रभो ॥ १ ॥ अष्टावक्र उवाच ॥ मुक्तिमिच्छसि चेन्नात विषयान्विषयत्वञ्च । क्षमार्जवदयातोषसत्यं पीयूषवद्भज ॥ २ ॥ न पृथी न जलं नाग्निर्न वायुर्द्यौर्न वा भवान् । एषां साक्षिणमात्मानं चिद्रूपं विद्धि मुक्तये ॥ ३ ॥ यदि देहं पृथक्कृत्य चित्ति विश्रम्य तिष्ठसि । अधुनैव सुखी शांतो बंधुमुक्तो भविष्यसि ॥ ४ ॥ न त्वं विप्रादिको वर्णो नाश्रमी नाक्षगोचरः । असंगो सि निराकारो विश्वसाक्षी सुखी भव ॥ ५ ॥ धर्मो धर्मो सुखं दुःखं मानसानि न ते विभो । न कर्तोसि न भोक्तृसि मुक्त एवासि सर्वदा ॥ ६ ॥ एको द्रष्टासि सर्वस्य मुक्तप्रायो सि सर्वदा । ayam eva hi te bandho : *drashtāram paśyasītaram* ॥ ७ ॥ अहं कर्तेत्यहं मानमहाकृष्णाहिदंशितः । नाहं कर्तेति विश्वासाभृतं पीत्वा सुखी भव ॥ ८ ॥

³ Hoc nomen plerumque sine r littera scribitur.

⁴ Ordinum monachicorum haec esse nomina vides.

⁵ In fine capitis primi haec subscripta sunt: इति श्रीवैकुण्ठपुरी-विरचिते शांतिरसनादके etc.

¹ Jagannāthāśramae discipulo.

² Cff. supra pp. 37, 38.